

A műtét során elszenvedett egészségkárosodás nem tekinthető üzemi balesetnek (1997. évi LXXXIII. törvény 52. §).

A felperes 2003. március 26-30. napja között kórházi kezelésben részesült, amelynek során műtéten esett át. A műtét után jelentkező egészségi panaszok súlyosbodása következtében 2004. február 1. napjától rokkantsági nyugdíjas lett. A felperes volt munkáltatójánál 2006. január 22. napján üzemi baleset utólagos elismerése iránti kérelmet nyújtott be arra hivatkozva, hogy a rajta elvégzett műtét és annak következményei üzemi balesetnek minősülnek. A felperes volt munkáltatója határozatával a felperes üzemi baleset megállapítása iránti kérelmét elutasította. A felperes fellebbezése folytán eljár alperes a 2006. május 4-én kelt határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Határozatában megállapította, hogy a felperes egészségkárosodása társadalombiztosítási ellátás igénybevétele kapcsán következett be, azonban az nem minősül balesetnek, mivel műtėti beavatkozás során történt, valamint nem elrendelt ellátáson, vagy vizsgálaton való megjelenéssel függött össze.

A felperes keresetében az alperes határozatának hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését kérte, mivel álláspontja szerint a rajta elvégzett operáció során keletkezett egészségkárosodás üzemi balesetnek minősül. Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Ítéletének indokolásában a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (a továbbiakban: Ebtv.) 52. §-ának (1) bekezdése alapján megállapította, hogy a felperes nem elrendelt vizsgálat vagy kezelésben való megjelenés során szenvedett el balesetet, hanem egészségügyi fekvőbeteg-intézményben nála elvégzett műtét során, így rá az Ebtv. e rendelkezése nem alkalmazható.

A jogerős ítélet ellen a felperes felülvizsgálati kérelmet nyújtott be. Kérelmében kifejtette, hogy az alperes tévesen értelmezte a sérülés és a baleset fogalmát, amikor azt állapította meg, hogy a társadalombiztosítási szolgáltatás igénybevétele során elszenvedett sérülés nem baleset. A Legfelsőbb Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata és az OEP állásfoglalása alapján is a baleset üzemi jellegének elbírálásánál nincs jelentősége annak, hogy a baleset forrása a munkáltató működésében rejlő ok volt, vagy az üzem működési körén kívül eső valamilyen külső ok, elháríthatatlan erő miatt következett be. Az OOSZI OB a baleseti jelleget esetében elismerte, így ha egyéb feltétel nem gátolja, akkor az orvos szakértői véleménnyel ellentétes tartalmú határozatot az OEP nem hozhat a baleset megítélése tekintetében, viszont köteles lenne kivizsgálni a baleset üzemi jellegét az előírt formában. Kérelmeihez minden esetben mellékelte olyan dokumentumokat, amelyek véleménye szerint az eljárás során keletkezett érdemi iratok minősülnek. Az eljáró bíróság nem tárta fel teljes körben az irányadó tényállást, mivel az alpereshez benyújtott iratok nem kerültek csatolásra. A jogerős ítélet sérti az Ebtv. 52. §-ának (1) és (2) bekezdését, az 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 206. és 221. §-át, az 1993. évi XCIII. törvény 87. §-át, valamint az Alkotmány 54. § (1) bekezdését, 70. § (1) és (2) bekezdését és a 70/E. §-át. Mindezek alapján kérte keresete teljesítését.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte. Fenntartotta azt az álláspontját, hogy a felperes sérülése (műtėti beavatkozása) nem minősül balesetnek, így természetesen kizárt az üzemi baleset bekövetkezése. Felperes megrokkánása nem baleset következménye, az operációs beavatkozásra a felperes szabad akaratából és szakmailag előre megtervezett módon történt, ezért a felperest baleset nem érte, egészségkárosodása ún. sorsszerű betegségének következménye. Ha a felperes sérülése balesetnek el is fogadható lenne, akkor sem teljesültek az üzemiség jogszabályban meghatározott feltételei.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az Ebtv. 52. §-ának (1) bekezdése szerint üzemi baleset az a baleset, amely a biztosítottat a foglalkozása körében végzett munka közben, vagy azzal összefüggésben, illetőleg munkába vagy onnan lakására (szállítására) menet közben éri. Üzemi baleset az is, amely a biztosítottat közcélú munkavégzése vagy egyes, társadalombiztosítási ellátások igénybevétele során éri. A (2) bekezdés értelmében a társadalombiztosítási ellátás igénybevétele során bekövetkezett balesetek közül üzeminek az számít, amely a biztosítottat keresőképtelenségének vagy rokkantságának (munkaképesség-változásának) az elbírálása céljából elrendelt, illetőleg a keresőképesé váláshoz szükséges egyéb orvosi vizsgálaton vagy kezelésen történt megjelenésével összefüggésben érte.

A felülvizsgálati kérelem kapcsán a Legfelsőbb Bíróságnak mindenekelőtt azt kellett vizsgálnia, hogy a felperest érte-e baleset. Az elsőfokú bíróság által feltárt tényállásból megállapíthatóan a felperes 2003. március 26-30. napja között esett át műtéten, melynek következtében 2004. február 1. napjától lett rokkantsági nyugdíjas. Helyesen hivatkozott az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében arra, hogy a felperesen elvégzett műtėti beavatkozás nem minősül balesetnek. A baleset fogalmát a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 87. §-ának 1/A. pontja

határozza meg, amely szerint baleset az emberi szervezetet ért olyan egyszeri külső hatás, amely a sérült akaratától függetlenül, hirtelen vagy aránylag rövid idő alatt következik be és sérülést, mérgezést vagy más (testi, lelki) egészségkárosodást, illetőleg halált okoz. A felperes beleegyezésével és előre megtervezett módon végrehajtott műtéti beavatkozás akkor sem tekinthető balesetnek, ha annak következtében előre nem látható szövődményként egészségkárosodás következett be. Műtéti beavatkozás esetén a betegnek az esetlegesen felmerülő szövődményekkel is számolnia kell, ha pedig a bekövetkezett egészségkárosodás orvosi műhiba következménye, a beteg nem üzemi baleseti ellátásra, hanem kártérítési igény előterjesztésére jogosult. Erre tekintettel nem osztja a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítélet indokolásában szereplő azt a megállapítást, amely szerint a felperes balesetet szenvedett el, ezért az indokolás e megállapítását mellőzi [3. oldal (1) bekezdés].

Azt azonban helyesen állapította meg az eljáró bíróság jogerős ítéletében, hogy üzemi baleset megállapítására nem kerülhetett sor, mivel a Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint a felperes balesetet nem szenvedett. Baleset hiányában az Ebtv. 53. §-ának (2) bekezdése nem alkalmazható, így annak vizsgálata sem lehetséges, hogy a baleset orvosi vizsgálaton vagy kezelésen történt megjelenéssel összefüggésben érte-e a felperest.

Mindezekre tekintettel az érdemben helyes jogerős ítéletet a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alkalmazásával hatályában fenntartotta. (Legf. Bír. MfvK. III. 10.973/2006.)

(Megjelent: Legfelsőbb Bíróság Határozatainak Hivatalos Gyűjteménye 2007/2.)